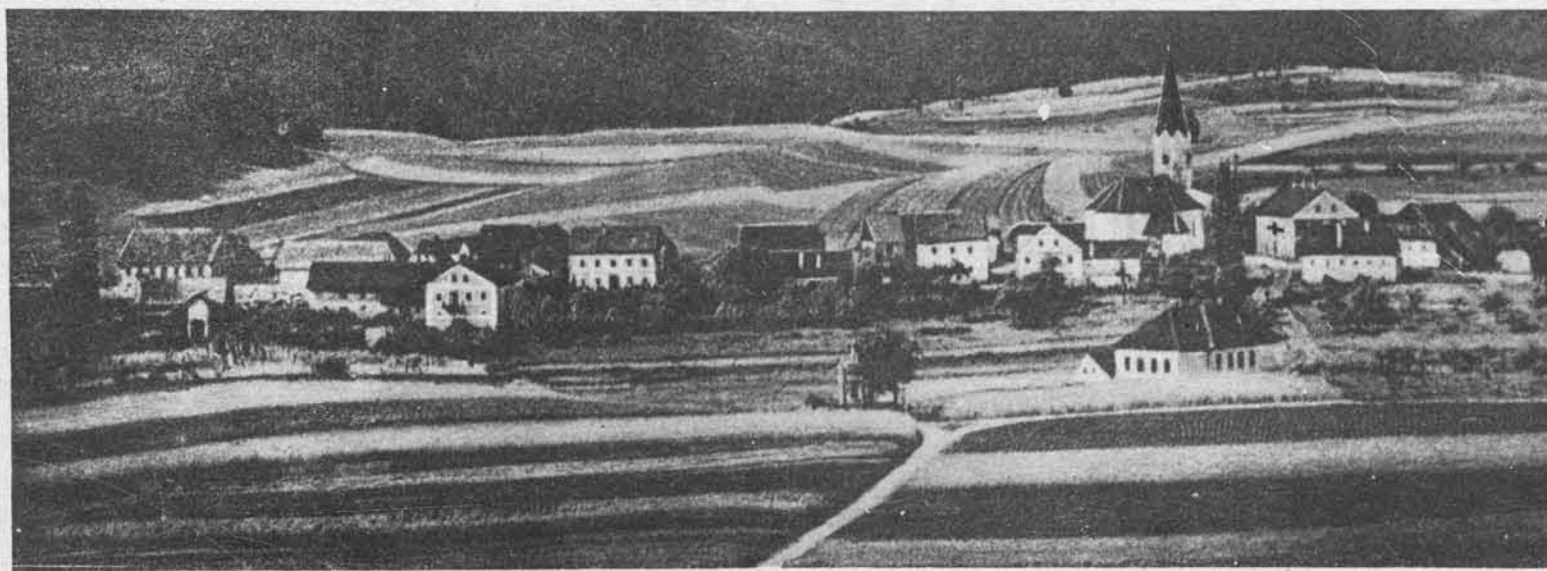

Ilustrirani **Slovenec**

Leto III ♦ Tedenska priloga „Slovenca“ z dne 2. okt. 1927, šte. 223 ♦ Štev. 40

Dr. Janez Evangelist Krek
čigar deseletnico smrtil obhajamo priležno soboto.

Pogled na Št. Janž pri Mokronogu na Dolenjskem

kjer je dne 8. oktobra 1917 preminul dr. Krek, zadet od mrtvouda. Smrt ga je dohitela v župnišču (desno od cerkve, zaznamovano s +).

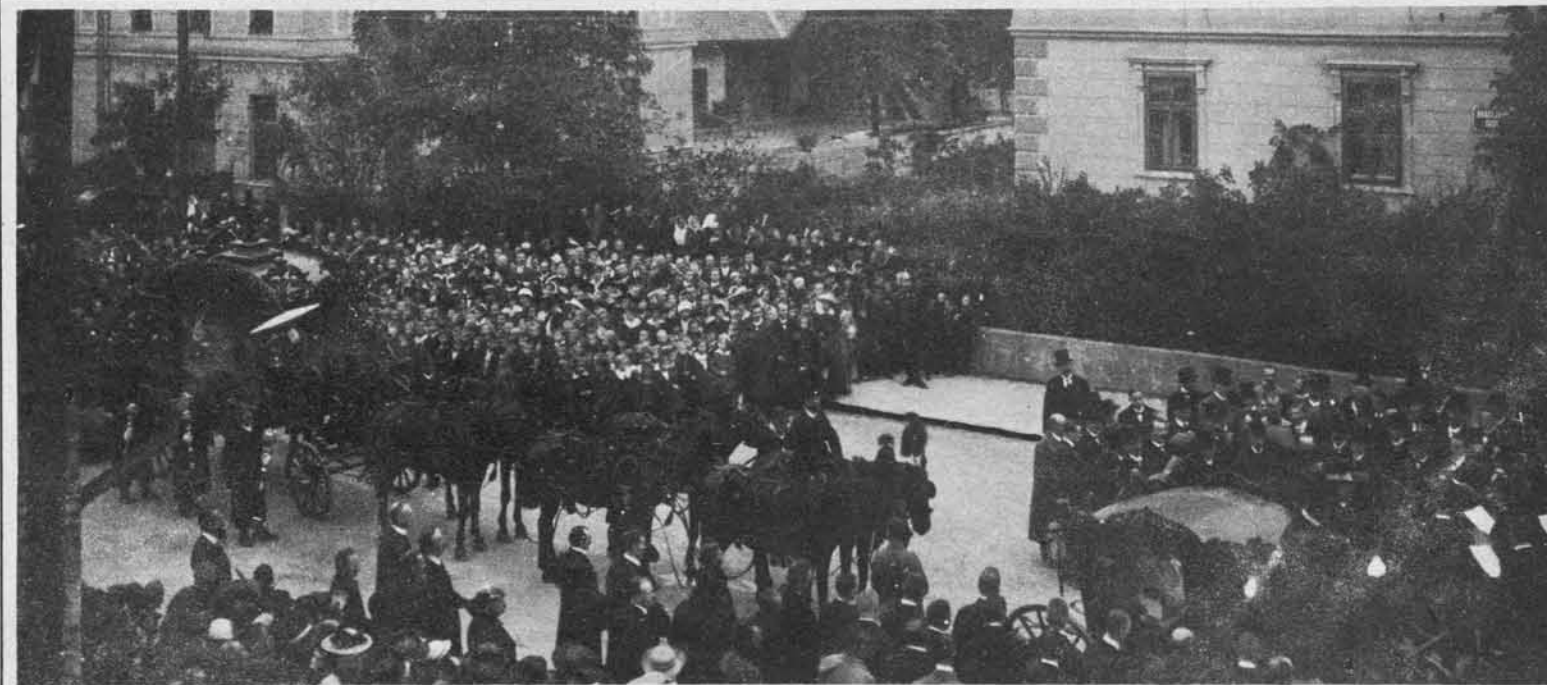
Del pročelja šentjanškega župnišča

s Krekovo spominsko ploščo, ki je bila vzidana 18. avgusta 1918. Na obeh straneh plošče je videti okna sobe, v kateri je umrl dr. Krek.

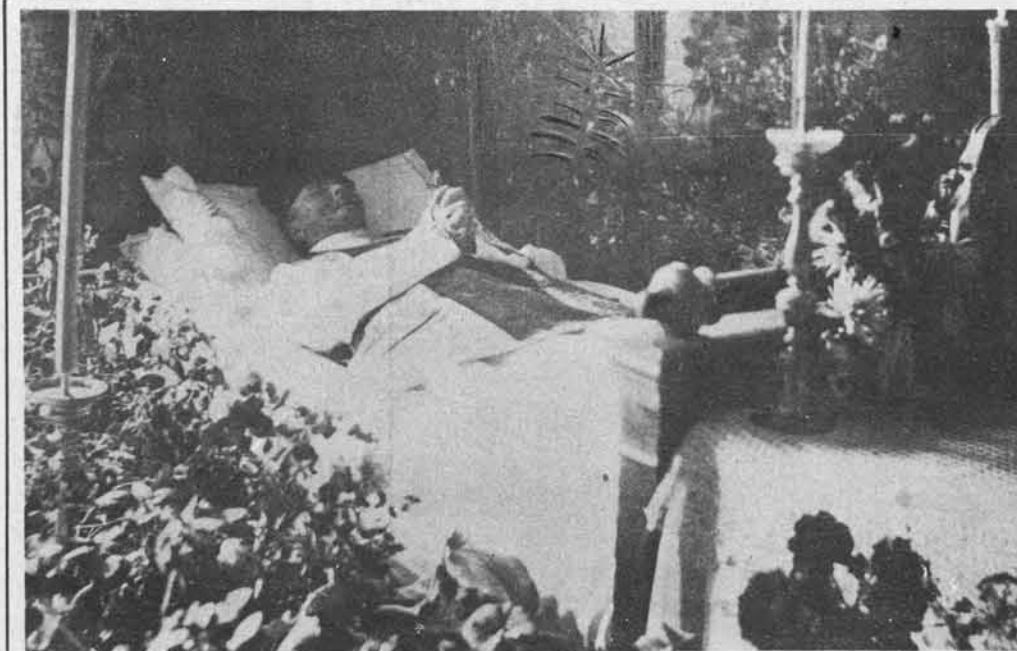
Z dr. Krekovega pogreba

Žalni sprevod na M. rijnem trgu v Ljubljani; Krekov pogreb je bil najveličastnejši, kar jih je doslej videla Ljubljana.

Z dr. Krekovega pogreba dne 13. oktobra 1917

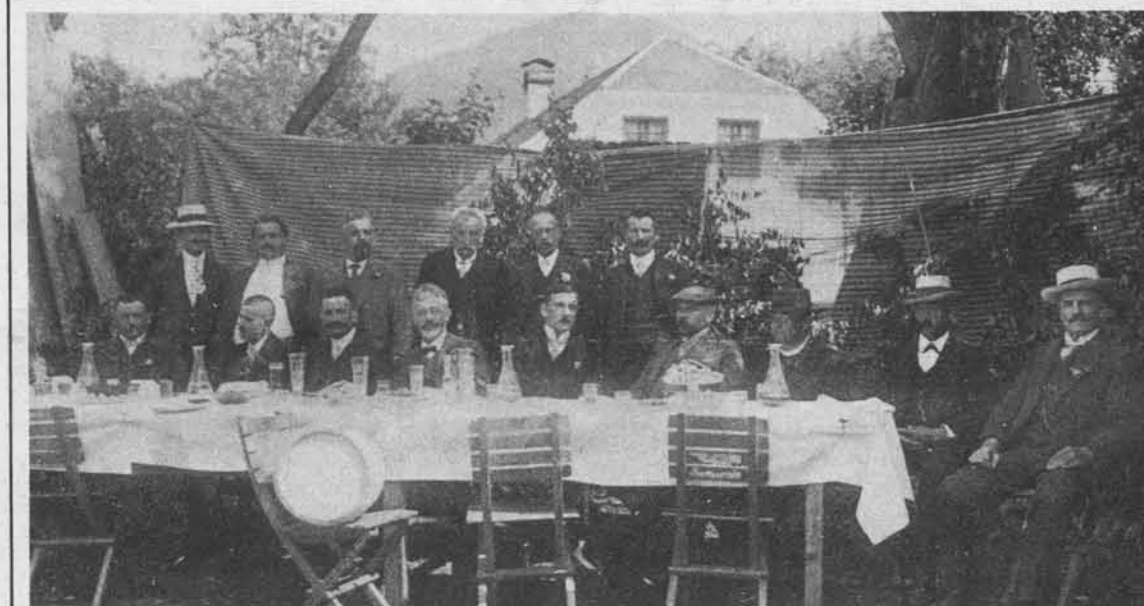
Žalni sprevod se ustavi pred Krekovo hišo na Ahaceljevi cesti (ležal je v knezoškofijski palači na mrtvaškem odru) in pevci pojo žalostinko.

Dr. Krek na mrtvaškem odru v Št. Janžu.

Žalujoči orjak Krekovega nagrobnega spomenika. Spomenik je delo akadem. slikarja L. Dolinarja.

Iz najživašnejših let Krekovega javnega dela

Zaključna slovesnost gospodinskega tečaja v Selcih.

Na desni: **Dr. Krek govori** na ljudskem shodu na Koroškem,

Z dijaškega socialnega tečaja

na Sv. Joštu; tako tečaje (zlasti za akademike) je prirejal Krek od leta 1906, dalje,

Zadnja slika dr. Kreka

posneta ob priliki njegovega izleta na Okrešelj, koncem poletja 1917.

Ne jedem si cvetne reči pomlad,
mladi cveti raketni prevar:
Mi mi mar poletja vroči čas,
vroč, svetel sicer, a poln prevar.

V skraj črnih, v grozni, bliški smrti
in v toplem vetru sčistočn, zbrusen
nast bi bil krasan in poln vroči,
Tam, kot si jeseni, gora, ti.

x x
x

Cuj, Ivanka, moji jesen vidno,
če ti vse je, pa zapoj jo z mano:
"Pris' jesen, pris' čas sadu,
čas prestanih skkušenj in min."

f. 12. x. 1910

L. Krek

Pogled na Prtovič z Raftovcem v ozadju. O Prtoviču kot Krekovem letovišču glej prezanimivi Trentarjev spis v lanskem »Mentorju«.

Krekova koča na Raftovcu ob otvoritvi leta 1923. Kočo je postavila selška podružnica SPD.

Druga polovica izvirne pesmi

Ki jo je napisal dne 12. oktobra 1910 dr. Krek v spominsko knjigo tobačne delavke Ivanke Kosec v Ljubljani.

Pogled na Raftovce

v yznožju vas Podlonk, na levo pod vrhom Prtovič,

Vas Prtovič

Spredaj (X) je videti hišo »pri starem mežnarju«, kjer je prebival Krek.

Na Krekovem domu v Ljubljani

Leta 1903. je zgradila dr. Krekova sestra na oglu Prisojne ulice in Ahacljeve ceste preprosto enonadstropno domovanje, kjer je živel s svojim bratom. Gornji prostori so ohranjeni še danes popolnoma neizpremenjeni kot »Krekov muzej«, v pritličju pa še vedno stanuje sestra velikega pokojnika.

Pogled na Krekov dom z vrta.

Pogled na Krekov dom z Ahacljeve ceste.

Pogled v Krekovo spalnico

iz sobe za knjižnico, na desni je videti še košček postelje.
(Vsa oprava je pletena.)

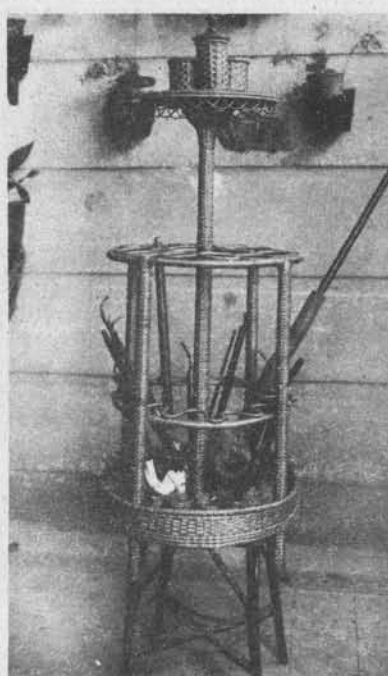
V Krekovi delavnici

ki mu je služila tudi za spalnico (slikano od postelje); skozi odprta vrata je videti v prvo sobo, kjer je imel knjižnico.

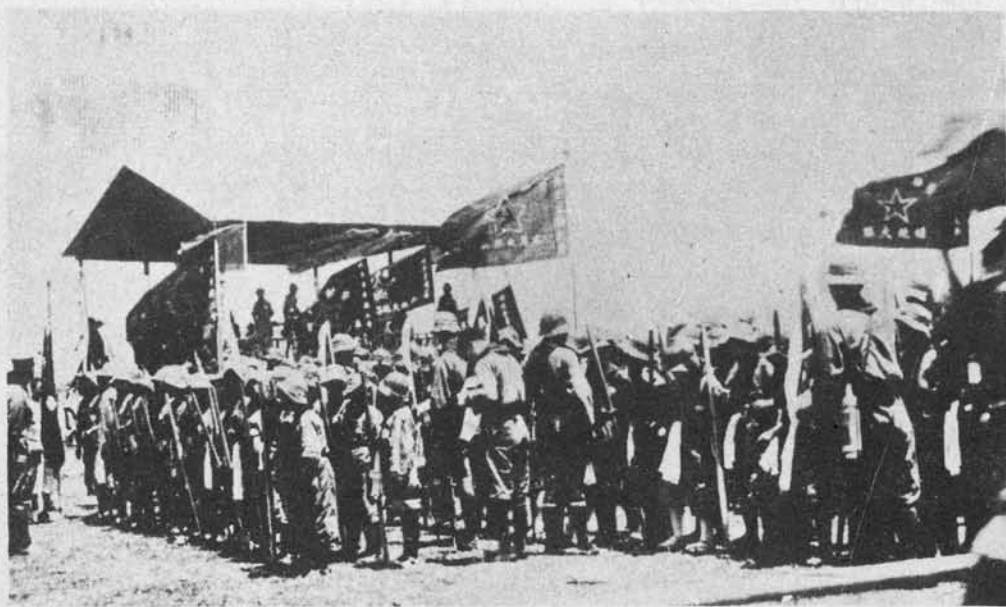
Diploma

Ki so jo poklonili »kozaki« svojemu častnemu »hetmanu«. (Glej lanski letnik »Mentorja«.)

Diploma, ki jo je poklonilo Kreku akademično društvo »Zarja« ob priliki izvolitve za častnega člana. (Diploma visi v Krekovem domu.)

Na levi: **Originalno stojalo za pipe** v Krekovi sobi. Kakor znano je bil Krek velik častilec pipe.

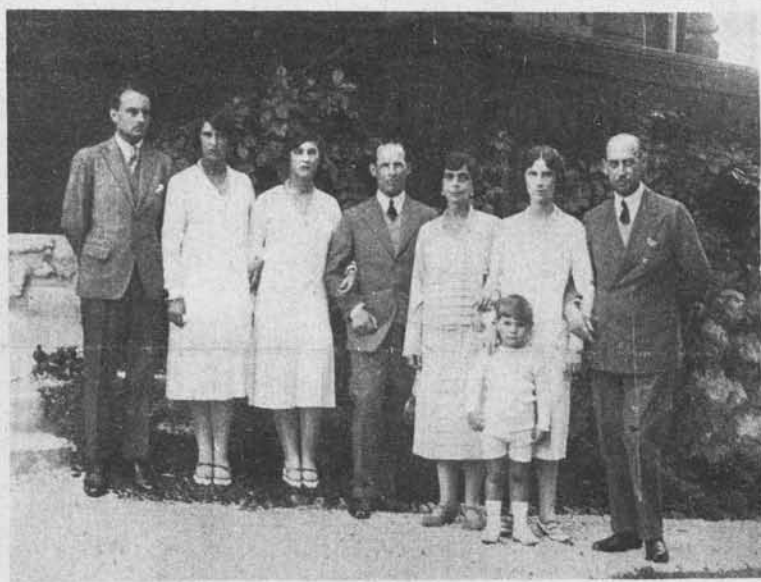
Dojaško vežbanje kitajske mladine

Protievropsko gibanje se na Kitajskem širi od meseca do meseca bolj in vse kaže, da bodo imele evropske velesile še mnogo posla s tamošnjimi svojimi kolonijami.

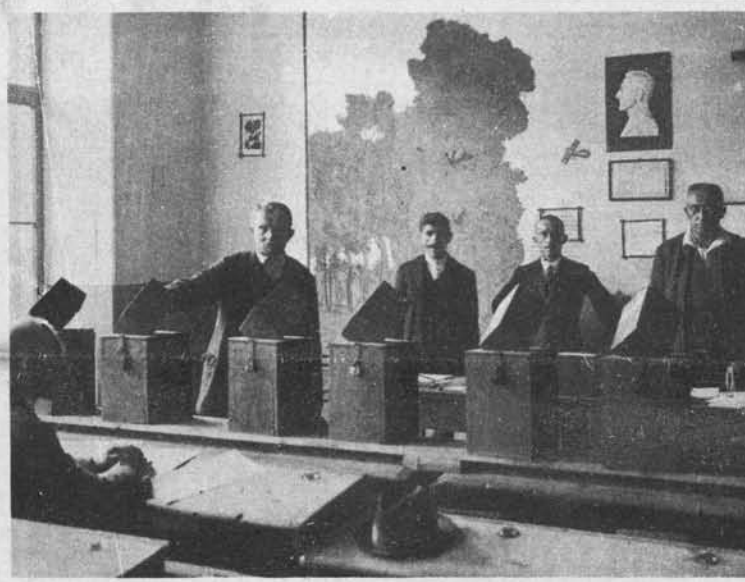
Hindenburg

znameniti vojskovodja in sedanji predsednik nemške republike, ki obhaja danes svojo 80 letnico.

S srebrne poroke grškega razkralja

ki jo je obhajal konec avgusta na Bledu. Od desne na levo stoje: grški kralj, princesa Olga s sinom, princem Aleksandrom, grška kraljica, princ Nikola, sestre naše kraljice in princ Pavle,

Eno najvzornejših volišč v Sloveniji

že bilo ono v Vurbergu pri Ptuj. Izmed 248 oddanih glasov jih je dobila SLS 238. Ženske si na tej sliki lahko ogledajo volivne skrinjice.

Slike k Slovenskemu biografskemu leksikonu

Fabjančič Vladislav (* 1894), politik

Golia Pavel (* 1887), pesnik

Gabršek Fran (* 1856), pedagog, pisatelj

P. Ladislav Hazemali

duh, svetnik, daleč naokrog znani kapucin
ptujskega samostana, ki je obhajal letos
30letnico svojega posvečenja.

Ameriške Brezje

v mestu **Lemoni** (23 milj. zapadno Chicago), kamor radi romažo ameriški
Slovenci in tudi drugi katoliški Slovani v Sev. Ameriki,

Spomenik žrtvam svetovne vojne
1918 na Črnučah

Spomenik padlim vojakom

na Črnučah pri Ljubljani, ki so ga slovesno blagoslovili dne
18. septembra; načrte zanj je izdelal univ. profesor Vurnik.

Iz naše vzorne vojske

Slovenski fantje-topničarji, ki služijo pri težkem artilerijskem
polku v Petrovaradinu,

Janez Jordan

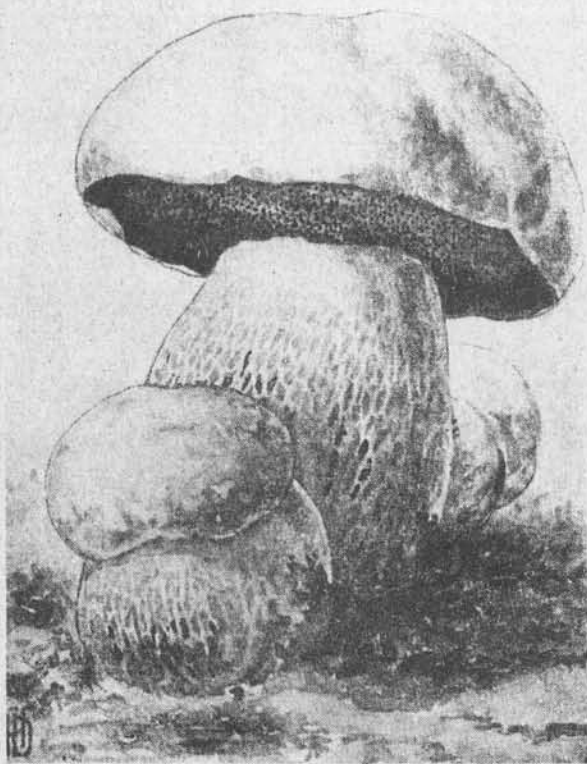
80 letni ključar cerkve sv. Miklavža na
beri za cerkev; za zvonove je nabral on
največ.

Spominski relief iz premoga

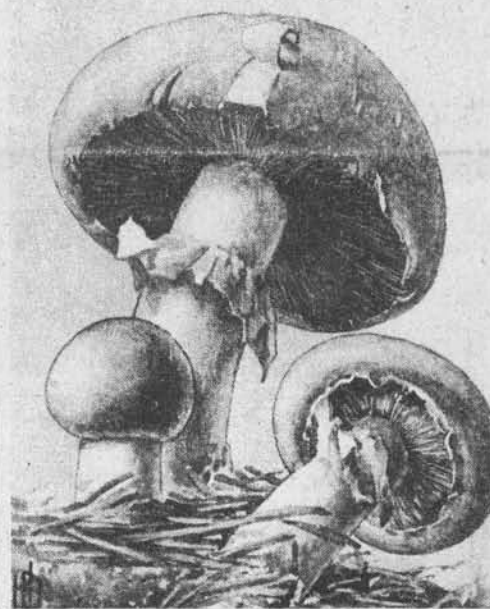
ki so ga prinesli na Brezje westfalski
Slovenci ob priliki svojega nedavnega
romanja.

Cerkev sv. Vida v Dravogradu

ena najstarejših v Sloveniji (iz XII. stol.),
ki je bila že opuščena, a jo sedaj zopet
popravljajo.

Dražji goban (strupen).**Užitni goban.**

Zastrupljeni pri Devici Mariji v Polju so nabirali in jedli **vražji goban** namesto **užitnega** gobana, ker so ju zamenjali, čeprav ju je jako lahko spoznati. Vražji goban, kateremu sta precej podobna tudi strupena rdečerepni goban in svinjski goban, je pod klobukom in po koccenu rdeč ali vsaj rdečkast, meso pa hitro izpremeni barvo, če ga prežemo. Pri užitem gobanu je pa klobuk rjavkast, a meso nikoli ne izpremeni barve.

Strupeni kukmak.**Gozdni kukmak.****Navadni kukmak.**

Zastrupljeni v Rožni dolini pri Ljubljani, izmed katerih sta dva tudi umrla, so zamenjali strupeni kukmak z gozdnim, oziroma navadnim kukmakom, ki sta oba užitna. Strupeni kukmak je ena najstrupenejših in najnevarnejših naših gob. Spoznati ga je zlasti lahko po tem, da tiči njegov koccen vedno v nekaki kožnati lupini, meso pa diši po sirovem krompirju.

Gobarje, zlasti pa vse, ki ne poznajo dobro gob, nujno opozarjamo na izborni A. Begovo knjigo »NAŠE GOBE«, ki jo je izdala »Jugoslovanska knjigarna« v Ljubljani. V njej je popisanih in naslikanih 81 naših gob, obenem so pa pridejana še navodila glede nabiranja, uporabljanja itd.

O Krekoviš slikaš.

Ena izmed mnogih Krekovih posebnosti je bila tudi ta, da se ni maral dati slikati. S svojimi součenci na gimnaziji se ni dal nikdar slikati, tudi v osmi šoli ne, enako ne s tovariši v semenišču. Ko je bil na Dunaju v Avguštinu, so ga hoteli tovariši na vsak način pripraviti do tega, da bi se bil dal slikati. Študijski ravnatelj dr. Napotnik je bil imenovan za lavantinskega škofa. Gojenci so mu ob slovesu izročili album s svojimi slikami. Vsi so dali slike v ta namen — samo pri Kreku je bila vsaka beseda zaman. Na mesto v albumu, kamor bi bila morala priti Krekova slika, so morali dati sliko cerkve sv. Štefana.

Zato je verjetno, da nimamo o Kreku nobene slike pred doktoratom, razen, če je imel kako sliko za indeks na univerzi. Vsekako nisem nikdar ničesar čul o tem, da bi bila komu znana kaka Krekova slika iz dobe pred doktoratom. Pri tej priliki naj omenim mimogrede, da nimamo tudi nobene slike njegovih staršev. Oče in mati sta se sicer dala enkrat slikati, a se je slika izgubila.

Prišel pa je čas, ko se Krek fotografiranju skoro ni mogel ubraniti. Leta 1897. je bil namreč izvoljen v dunajski parlament. Treba je bilo slike za legitimacijo. Pokojni Moškerc mi je pravil, da te slike ni nikdar videl in da jo je Krek tako skril, da ni prišla nikomur v roke. Vendar pa mislim, da imamo to sliko pred seboj na današnji naslovni strani »Ilustriranega Slovence«. To sliko sem dobil leta 1925. pri župniku Mrkunu, kateremu jo je bil izročil svetnik Janez Kalan, ki se pa ne more nič spominjati, kdaj bi bil prišel v posest te slike in kako. Kazal sem jo starejšim znancem Krekovim, ki so soglasno izjavili, da je bil Krek tak v začetku svojih tridesetih let. Za poslanca je bil pa prvič izvoljen, ko je bil star 31 let. Sicer se bo pa morebiti sedaj kdo oglašil, ki bo vedel o tej sliki kaj več povedati. Kreka je za to sliko izvrstno pogodil fotograf Rovšek, ki pa nima v svojih knjigah nikakih podatkov o dobi, kdaj je slika nastala.

Javnost pa slike še vedno ni imela. Morebiti si je bil Krek pri fotografu izrečno izgovoril, da se plošča uniči; na ta način je tudi lahko prišlo, da se plošča ni hranila za poznejša naročila. (Dalje v ostalem »Slovcu«.)